

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De operibus solidæque devotionis exercitiis, quæ vel quotidie non
peraguntur, ves fusiore indigent explicatione, quomodo cum majori fructu
peragi possint

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

§. 8tavus. Proximior ad mortem, dum ea intimatur, præparatio.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54780)

manus & per manus tuas commendo & offero spiritum meum Deo meo, ut illum videam, videam, videam, amem, amem, amem in æternum. Amen.

Sit spes mea in Jesum filium tuum salvantem me, qui timet illum, nihil trepidabit, & non pavebit, quoniam ipse est spes ejus, timentis illum beata est anima ejus. O Jesu rogo te per Te met & Mariam, O Jesu & Maria rogo vos per SS. Trinitatem. O SS. Trinitas rogo te per amorem, quo Jesum, quo Mariam, quo te amas, miserere mei, ut felix moriar ad majorem tuam gloriam, & tui amorem in æternum continuandum.

§. 8^{avus}.

Proximus ad mortem, dum ea intimatur, preparatio.

DUm Superior, vel Medicus, aut alius de periculo mortis te admonet, detecto capite dic Deo gratias, & dicto *Te Deum laudamus* in gratiarum actionem de tot acceptis beneficiis & Psalmo *Miserere* pro tot commissis peccatis, protumpe in affectus, quos tunc tibi suggeret divina bonitas v. g. similes.

Ergo advenit tempus illud, in quo omnia vana esse præter amare Deum, & illi soli servire vel maximè apparet. Quam gaudeo, quod nuncii istius de morte bajulus me non inveniat in malo statu habituali, aut æstuante fumo alius
eujus

cujus ambitionis, vindictæ, libidinis, alterius-
ve concupiscentiæ, adeoque nec intellectum
obtenebratum, nec voluntatem induratam ha-
beam, ut mundi contingit aſſeclis. Quàm
gaudeo, quòd cura familiæ, liberorum, opum
me non distrahat aut diſcerpat. Valete omnia
temporalia, & quidquid Deus non eſt, aut ad
Deum non collimat. Exiguum quod reſtat tem-
pùs cum Deo ſolo tranſigendum eſt. Ut non in-
veniar, dum brevi in ſtatera ponentur opera mea,
minùs habens, aut mala præponderent bonis.
Equidem ſi peccata mea mihi condonata non
ſunt, præponderabunt utique, ſed cor contri-
tum & humiliatum Deus non deſpicias, nec à
throno gratiæ tuæ repelles hominem, qui dum
mortis periculum ei intimatur, ex animo toto
dicit: *Fiat voluntas tua ſicut in celo & in terra.*
Et illa exactè in ſimplicitate cordis ſui vult ad-
implere, quæ ſponſa, quæ exivit de latere tuo
in Cruce tranſfixo, & pretioſo tuo ſanguine ti-
bi deſponſata eſt, ſancta ſcilicet Mater mea Ec-
cleſia Romano-Catholica præcipit, & ſunt ſe-
quentia.

Confefſio ante mortem.

O Mi JESU ex illo Joan. 13. *Sciens JESUS*
quia venit hora ejus, diſco horam tuam pe-
culiariter à te appellatam eſſe horam mortis tuæ.
Hæc ergo & mea peculiariter eſt, quia ab ea to-
ta mea pendet felix aut infelix, quòd abſit, æter-
nitas. Admoncor illam appropinquare, ut
ergo

ergo ostendam me Romano-Catholicum mori,
& juxta Ecclesie præceptum ultimis velle ad in-
stantem luctam Sacramentis muniri. Primò
*recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine
anime meae. Il. 38. Nam ore Confessio fit ad salu-
tem. ad Rom. 10.*

Si à multis annis tempore otidianorum ex-
ercitiorum feceris Confessionem generalem, to-
ties repetita de tota vita tua etiam facile tibi in-
cident pro ultima Confessione generali institu-
enda. Et cum in vera contritione maxima vis
sit polita, ad eam magis magisque excitandam
& corroborandam fervire poterunt tam ea, quæ
in 1. p. hujus *Vade mecum* attuli de examine
pomerid. & vespertino, quàm quæ in hac p. 3.
c. 2. de Confess. & sparsim attuli in præceden-
tibus §. §. hujus Cap. ultimi. Ad cor contritum
magis conterendum fervient etiam sequentes af-
fectus, in quibus pedetentim crescit oratio.

Quàm serò te amavi ô pulchritudo tam nova
tam antiqua, Quis dabit capiti meo aquam &
oculis meis fontem lacrymarum.

Ergo ideo natus sum, tot beneficiis divinis
præ aliis cumulatus, ut te ô bonum infinitum
itâ offenderem? ideo ne ô Pater æternæ irâ me
amâsti, ut filium tuum unigenitum pro me da-
res? ut te contemnerem. Ideone ô fili æter-
næ sanguinem sacrosanctum tuum omni, quod
in cælo & globo teraqueo continetur, pretio-
sorem ex venis omnibus & arteriis ad ultimam
usque guttam profudisti? & corpus & sangui-
nem tuum in potum ac cibum mihi dedisti? ut
hunc

hunc ego pedibus proculcarem, te mortaliter offendendo? ideone ô æterne sancte Spiritus me in Baptismo & aliàs toties in usu Sacramento- rum gratiã tuã sanctificante decorãsti, ad veram fidem, Sacerdotium, statum religiosum Societa- tem JESU vocãsti? tot inspirationes sanctas dedisti, toties pro me gemitibus inenarrabili- bus postulãsti veniam? ut gratiam ego tuam pro re nihili, pro re turpi, ego inquam non gentilis, non rudis, sed itã per te illuminatus, instructus venderem? O ingratitude malitiamque plus quã diabolicam. Quia Diabolus pœni- tendi spatium non habuit, quod per te toties habui tot abusus gratiis.

O oculi mei verè scopuli, ô manus, ô pedes, ô munde, ô respectus humanus aut per- versum consortium, ô caro, ô Diabole? quò miseram animam meam attraxistis? ô anima quid fecisti? Deum tuum, quantum in te est, toties de novo crucifixisti. Cùm ostenderet illo latus apertum, & brachia ad amplexandum extensa, tu eum irrisistis, & hoc toties, hoc tam diu, hoc illo vel illo tempore?

Quid Diabolus, hæc, illa creatura, ipsum peccatum a deo in se scõdum, tam acerbum post se relinquens aculeum, tantis te bonis & qui- dem infiniti pretii spolians, decoris in aut se ama- bilitatis habuit? ut ideo infinitam pulchritudi- nem, sapientissimum, potentissimum, justissi- mum, misericordissimum Deum, summum bo- num, unicum finem ac beatitudinem tuam abji- ceres, protruderet, proculcares?

Et

Et quidem in ejus immensi entis præsentia, ultro hostem ejus infensissimum Dæmonem ac peccatum in cor tuum apertis portis omnibus cum gaudio & servorum Dei irrisione admitteres, & in eo tam pertinaciter tam diu cum summo divinæ Majestatis ubique præsentis opprobrio foveres ac corroborares?

Et quod stupendum est, Deum ipsum, sine cujus concursu simultaneo nec cogitationem, nec verbum, nec gressum formare poteras, cogeres; ut contra se ipsum, contra suum honorem tecum concurrente ageret, & ideo in amarissimam hanc querelam prorumpere cogeretur: *Servire me fecisti in peccatis tuis.* Tu Catholice Sacerdos religiose potentiis corporis & animæ, innumerisque gratiis ita abuse.

O anima mea necdum audis vocem Dei tui interrogantis: *Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? hic breviter ruminata peccata in seculo commissa, & in religione peccata commissionis, omissis, propria, aliena, maxime si aliis malum dedisti exemplum. Si rationes habeas reddendas non tantum pro te, sed & animabus tibi concreditis, & siue conniventia siue exemplo malo in causa es regulas, ac constitutiones ordinis tui hic & nunc non mansisse in primævo flore suo illibatas.*

Ah ubi inveniam pro movenda debite anima mea peccatrice Vincentium aliquem Ferrerium? qui in urbe Gomorra duos Sodomitas ad rogam damnatos concione suâ de fœditate & infinitâ peccati malitiâ sic commovit, ut ii non
tan-

tantum præ vehementia doloris & genuinæ contritionis subito expirârint, verùm etiam facies eorum carbonis instar accensa & exusta appa-
ruerit. Ah mi JESU, da imbrem lachrymarum, mori etiam præ dolore ob Deum infinitum ac summum in te bonum toties offensum, da cor moveri è loco suo & rumpi. Prosterne me coram sancta Cruce tua. Ampliùs. Peto pacem, conjicio me in expansas manus tuas, & teneo firmiter pedes tuos, nec dimittam, nisi benedixeris mihi. Ampliùs. Levo me ad sacrum caput tuum, & peto osculum pacis, ex ore sacrosancto tuo in os vile meum, & interiora animæ meæ contritus tua sancta ultima verba ingero: *Pater in manus tuas commendo spiritum meum. Consummatum est.* Ampliùs. In spiritu desiliens intro ad sacrum vulnus lateris in cor tuum, & dico: *Deus propitius esto mihi peccatori. Pater peccavi in calum & coram te.* Imò nihil dico ampliùs, sed manens in corde tuo benedicto firmiter usque ad ultimum halitum, & sic tutus ab insidiis Diaboli, qui ad me venit *in ira magna, sciens, quia modicum tempus est,* fleo, suspiro cum Magdalena, cum Petro, cum omnibus SS. pœnitentibus, & meum contriti cordis fletum ac dolorem unio cum tua siti in Cruce & desiderio infinito lucrandi peccatores. Unio cum oceano tristitiæ angustiaque tuæ in horto, dum præ angustis cordis tui guttæ sanguinis decurrerunt in terram. Et in Cruce, dum dixisti: *Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* In hunc me oceanum tam profundè

immitto, ut insidiator animæ meæ me reperire non possit. Et confidens in infinita misericordia tua peto absolutionem cum firmissimo proposito te nunquam offendendi in æternum, idè purè, quia in infinitum bonus, licet nec cælum sperandum haberem nec infernum timendum.

Pro pænitentia libenter acceptarem mille mortes amore tui sufferendas. Fac, ut per absolutionem Sacramentalem anima mea perfecta fiat imago sanctissimæ Trinitatis; ut tu eam in primo hominè ad statum supernaturalem elevato in gratia sanctificante, in innocencia donisque plurimis supernaturalibus constituto creâsti. Memoriam purificet Deus Pater, intellectum illustret Deus Filius, voluntatem Deus Spiritus accendat inextinguibili igne amoris sacri nunc & in æternum. Amen.

Communio ante mortem.

Ante Communionem.

Rumina illud Ecclesie: Accipe Frater Viaticum Corporis D. N. J. C. qui te custodiat ab hoste maligno, & perducatur in vitam æternam. Et cogita id verè Viaticum esse sive itineris tam ignoti ac periculosi subsidium. Præmissis actibus fidei, spei, caritatis, v. g. §. 7. allatis servare quoque possunt affectus sequentes.

Accipio te mi Domine in tale Viaticum seu subsidium, & in memoriale passionis ac mortis tuæ. Item ut satisfaciam tuo & Ecclesie sanctæ tuæ mandato.

Ager

Æger sum, tu Medicus sana me. Nudus sum, tu dives vesti me. Morior præ fame in hac solitudine, tu cibus es, satia me. Sitim patior in his angustiis, tu potus cæli es, refocilla me. Mendicus sto ante fores tuas, da mihi thesauros gratiæ tuæ. Ut miser peccator sto ante Iudicium, miserere secundum magnam misericordiam tuam. Ut infans sto ante Patrem, da mihi fruitionem hæreditatis tuæ.

O cæleste Viaticum, tu es verum Manna omne delectamentum in se continens, & veros Israelitas per hujus mundi desertum in via tam diu confortans, donec in terram promissionis introducantur. Obsecro, pascere, recrea me, & in terram illam lacte & melle manantem deduc me, ubi mors nulla dominatur. Dixisti enim Joan. 6. *Patres vestri manducaverunt Manna, & mortui sunt. Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.*

O cæleste Viaticum, tu es panis cor hominis confortans longè meliùs quàm panis ille subcineritius, qui in solitudine ità roboravit Eliam, ut in fortitudine ejus ambulaverit usque ad montem Dei Horeb. 3. Reg. 19. Panis divine me debilem quæso conforta, ut absque defatigatione ambulem usque ad montem cælestis gloriæ.

O cæleste Viaticum, tu es omni melle dulcius, & ad illuminandum nos potentius, quàm mel illud Jonathæ, de quo 1. Reg. 14. legitur: *Summitatem virga intinxit in favum mellis, & convertit manum suam ad os suum, & illuminati sunt oculi ejus.* O Mel divinum, ô JESU salus & lux

lux mea, obsecro te, mentis meæ caliginem diffi-
pa, & oculos meos illumina, ne unquam obdor-
miam in morte æterna. Sed uti oculos corpo-
ris clausero, animæ aperiã oculos, & æter-
nũm videre merear te Deum in Sion.

O cæleste Viaticum, millies fortius & poten-
tius ad hostes prosternendos, quã panis ille
subcinericius, qui visus est evertere castra Ma-
dianitarum, & tabernaculum Regis solo equare,
Jud. 7. Corroborã me obsecro, ut hoc epulo
sacro velut gladio Gedeonis armatus Lucife-
rum hostesque tartareos regni cælestis aditum
mihi præcludere volentes percutiam, & in fugam
convertam.

O cæleste Viaticum, præfiguratum in farina,
quam Elifæus immisit ollæ [cum clamarent pu-
eri *Mors in olla*] quæ omnem amaritiam vene-
natæ herbæ sustulit. Mors non in olla, sed cor-
pore meo grassatur, fugientem per membra
singula usque ad cor ipsum persequitur animam,
& vinculum ejus cum corpore vult dirumpere.
Non fit hoc sine amaritie. Tu amaritiam verte
in dulcedinem mi JESU; qui sub specie pugilli
farinæ in corpus meum immitti dignaris. Ut
plenè resignatus, & per te refectus ac confor-
tatus dicam cum summo animæ meæ solatio:
*Nunc dimittis Servum tuum Domine secundum
verbum tuum in pace.*

O cæleste Viaticum, arbor vitæ plantata in
medio paradisi hoc est Ecclesiæ, te ego accipio
tanquam pignus æternæ vitæ. Veni JESU, præ-
paravi me ad te dignè hâc horâ suscipiendum
qua-

quantum potui. Confido in infinita misericordia tua, quod sis mihi arbor vitæ, & fructu ex ea gustato non sim moriturus in æternum.

Demum mi JESU adhuc unum. Tu velut peregrinus post mortem duobus Discipulis euntibus in Emaus te adjungens explicando Script. & Prophetias procurasti, ut cor eorum arderet, & illi inclinata jam die ad Cœnam invitantes te agnoscerent in fractione panis, sive sumptione corporis ac sanguinis tui. Ecce mi Domine, inclinata est jam dies vitæ meæ, advesperascit, & tenebræ mortis ingruunt. Ardet jam cor meum erga te ob parabolas, quas ex Script. de S. Viatico te Deo meo Eucharistico ruminavi. Jam quantum possum, suaviter cogo te, ut apud me maneat. Ut cognoscam te, ut oportet in fractione panis, & oculi mentis meæ ita te cognoscendo, amando ante mortem meam aperiantur, ut sine panis involucri postmodum in cælis te videant facie ad faciem.

Post Communionem.

ELicitis actibus fidei, spei, caritatis, contritionis, humilitatis, gratiarum actionis, &c. aliisque affectibus rogentur adstantes, ut simul orent, vel tibi prælegant Psalmum 22. in quo David in sensu allegorico loquitur in persona Ecclesiæ, & cujusque fidelis Christum Pastorem suum agnoscentis, eique gratias agentis ob varia dona, & præcipuè Sacramentum Eucharistiæ. Describitque *primò vitam purgativam* hominis sub typo ovis à v. 1. quæ collocatur in

fertili loco, ubi arcent optima pascua famem, aqua salubris sitim extinguit, & simul bona ovis à deviis & periculis præservatur de die reducendo errantem ad caulas, de nocte ducendo per semitas æquitatis; ità ut Pastor semper comitem se illi præbeat in tenebris, lupos ferasque insidiantes repellat, virgâ vagantem corrigit, & baculo infirmam sustentet. 2dò. Describit *viam illuminativam* sub typo amici & hospitis v. 6. cui cibi in quiete & unguenta ad luctam suppeditantur. 3tiò. Denique à v. 7. vitam unitivam sub titulo calicis inebriantis. A quo inebriatur homo sui terrenorumque omnium oblitus, fidens in divinæ misericordiæ comitatu & præsidio, amoreque ac desiderio æternorum bonorum languens.

Psalmum hunc subicicio cum Paraphrasi de versu ad versum.

V. 1. Dominus regit me, & nihil mihi deerit, & in loca pascua ibi me collocavit.

Paraphrasis.

Dominus in suam tutelam me recepit tanquam oviculam suam Pastor. Non potest sub umbra adeo potentis & benigni deesse aliquid. In felicem me Ecclesiæ suæ, ordinis religiosi NB. tot Sodalitatum piarum campum immisit doctrinæ sacræ suavitate ac varietate & gratiæ multiplicis ubertate pinguem.

V. 2. *Super aquam refectionis educavit me, animam meam convertit.*

Paraphrasis.

AD Baptismatis pœnitentiæ latices deduxit, Scripturam SS. divinæ suæ sapientiæ ac gratiæ rivis declaravit, ab omni via prava avertit, fecitque, ut anima conversa ad Deum fontem vivum spretâ aquâ turbidâ Ægypti anhelaret.

V. 3. *Deduxit me super semitas justitiæ propter nomen suum.*

Paraphrasis.

PAscuis uberrimis saginatum, & undis salutaribus potum per virtutum semitas modò ex hac, modò ex illa herbas ac flores virtutum decerpentem deduxit. Ut ex tanta erga immerentem beneficentia ejus gloria nomenque glorificetur.

V. 4. *Nam etsi ambulavero in medio umbra mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es.*

Paraphrasis.

Tanta erga me immerentem perspecta mihi probata beneficentia adeo timorem omnem ex animo meo depulit, ut in densissimis tenebris, dum languent, obscurantur oculi, in medio ululantium, mortemque intentantium luporum constitutus maneam intrepidus de tua unius mi JESU præsentia securus. Qui intactum, ne ab iis devorer, servare potes.

V. 9. *Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt.*

Paraphrasis.

Licet iusticiam & bonitatem tuam simul consideranti trepidatio & angustia se insinuent. Evanescent tamen umbræ timoris ejusmodi, quæ plenam minuunt in te mi JESU confidentiam. Imò cælesti me consolatione perfundis, dum pastoralis cura tua ac potestas, quin & Crux sancta tanquam baculus, quò Dæmon abigitur, menti occurrit, & hæc cogitatio, quòd omnis mihi immissa adversitas, hæc ipsa mors, virga sit, quâ punis in hac vita, ut in ætèrnum serves, animum subit.

V. 6. *Parasti in conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me.*

Paraphrasis.

Qui me oviculæ instar in opima S. Ecclesiæ tuæ pascua ducere, & in via purgativa juvare dignatus es, jam grandiore factum velut gratissimus hospes lautâ mensâ tanquam amicum excipis, & in hac fatali hora tot hostibus impetum corpore & sanguine tuo reficis frustra fremantibus iis, qui sibi oculos esse in animam meam aditus intelligunt.

V. 7. *Impinguasti in oleo caput meum, & calix meus inebrians quàm præclarus est.*

Paraphrasis.

Hoc in cælesti mensa menti meæ selectissimas Spiritûs S. gratias affudisti, quibus velut inua-

inunctus sentio in intellectu meo majori perfuso luce magnam facilitatem, in voluntate alacritatem, ut me tibi perfecte uniam. Sanguine tuo pretioso ebria, anima mea te unum sirit, rerum cæterarum ne meminit quidem, & nil scit, nec cupit nisi te.

V. 8. Misericordia tua subsequetur me omnibus diebus vite mea. Et ut inhabitem in domo Domini in longitudinem dierum.

Paraphrasis.

NEC potentiã tuã tantùm securus, & liberalitate in sacro hoc convivio exhibitã hilaris, sed semper & ubique misericordiã tuã fretus, quæ lateri meo comes & dux fida adhæret, pericula omnia omnibus vitæ diebus & restantibus adhuc vitæ meæ minutis salvus evadam. Hæc tuã me fulciente misericordiã felicem obibo mortem, quæ janua ad cælum erit. Ubi nullis temporum circulis definitã quiete perfruar. Hoc spero mi JESU, & sic inter te sacrum Eucharistiæ epulum instituentem, & me ultimò eodem refectum parallelum erit. Tu id instituisti, in qua nocte tradebaris. Ego id sumpsi, dum tradar Ministris justitiæ tuæ duccendus ad tribunal. Tu id instituisti, dum venit hora, ut transires ad Patrem. Ego id sumpsi, antequam ad te, ut spero Patrem, non irreconciliabilem per totam æternitatem Judicem transirem.

Potest etiam prælegi pro piis affectibus elicendis Psalmus trigésimus nonus, præcipuè ab

illis verbis : *Tu autem Domine nē longē facias misericordias tuas à me , usque ad finem. Item Psalmus quadragesimus primus.*

Extrema Unctio.

I*nfirmatur quis in vobis (græcus textus est, periculosè quis decumbit) inducat Presbyteros Ecclesia, & orent super eum (hic indicatur forma) ungentes eum oleo in nomine Domini (hic indicatur materia) & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, remittentur ei. Ep. Jac. v. 14. & 15. His verbis indicantur tres effectus hujus Sacramenti. Primo. Salvatur infirmus quoad corpus teste Trid. Si id ei ad salutem suam æternam expedit. In tantum etiam quoad animam salus infirmo obvenit per hoc Sacramentum, quod ex opere operato conferat gratiam & auxilia ad resistendum Dæmoni, & felicem transitum è vita temporali ad æternitatem procuret. 2do. Alleviatur infirmus per hoc Sacramentum, quia accipit solatium, levamentum, si non in doloribus corporis, certè in angustiis animi. Cum conferat vires & gratiam ad plenam in divinam voluntatem resignationem. 3tio. Vi hujus Sacramenti imprimis remittuntur venialia, & pœnæ etiam temporales (quot, Deus novit (ob peccata mortalia jam remissa adhuc restantes. Dein si quis peccati adhuc mortalis reus confiteri non possit (in quo casu debet, dum suscipitur hoc Sacramentum, præmitti saltem attritio) vel ex ignorantia inculpabili fecit Confessionem*
 in va-

invalidam. Tunc si attritio saltem præcesserit, vi Sacramenti Extremæ Unctionis etiam remittuntur peccata mortalia.

Ante S. Unctionem post Litanias de omnibus Sanctis vel breviores, quæ in fine Breviarii habentur, dicitur Oratio sequens à Sacerdote.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus S. extinguatur in te omnis virtus Diaboli per impositionem manuumstrarum, & per invocationem SS. Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum atque omnium simul Sanctorum. Amen.

Dum jam Sacerdos ad te intingendum se accingit, invoca corde Patronos morientium in vita à te hunc in finem electos B. V. S. Josephum, SS. Joannem Bapt. Apostolos Petrum & Paulum, S. Barbaram, Sanctos ordinis tui, Angelum tuum Custodem, Sanctos, quorum nomina tibi, parentibus, fratribus ac sororibus tuis in Baptismo fuere imposita, eo etiam fine, ut bona pro iis intentio proficere sive vivis sive defunctis. Dein elice tam perfectam ac potes attritionem præmissis actibus fidei, spei, caritatis. Orationem autem hanc *In nomine Patris, & Filii &c.* & verba formulæ ad quamlibet unktionem, si potes, in agone simul exprime cum Sacerdote, eaque, dum sanus es, in vita tua sæpius relegere & rumina. Et sic, dum actu inungeris, tibi que præsens es, affectus cuilibet unktioni accommodati tibi erunt eò faciliores majorisque meriti, quos hic subijcio.

Unctio Oculorum.

DUm Sacerdos dicit : *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per visum deliquisti. Amen.*

Suspira dicens **O** JESU in tenebris versatur anima mea, caligant, franguntur oculi, per quos cheu sapè peccavi. Doleo, per carissimorum sanctorum oculorum tuorum lachrymas etiam sanguineas te obtestor, ut abluas omnes peccatorum meorum per visum causatorum maculas, & pœnas adhuc restantes. Ut te & SS. Trinitatem statim anima mea à discessu suo à corpore mereatur videre, quod ardentissime desiderat.

Unctio Aurium.

DUm Sacerdos dicit : *Per istam sanctam Unctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per auditum deliquisti. Amen.*

Suspirans dic : **O** mi JESU, deliqui per aures libenter audiendo, quæ non debebam, & verbo, ac inspirationibus tuis eas occludendo. Per dulcem auditûs tui pietatem rogo te, dele has maculas & pœnas ideo debitas, ut non instante judicio non timeam ab audicione mala, sed in pronuntiatione sententiæ veni Benedicte auditui meo detur gaudium & lætitia.

Unctio Narium.

DUm dicit Sacerdos : *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indul-*

Dulgeat tibi Dominus, quidquid per odorem deliquisti. Amen.

Suspirans dic: O mi JESU, Mephytim in Calvaria monte terribilem percepisti ex foetore coram Deo omnium peccatorum totius mundi & meorum. Et tamen dicebas *Sitio* plurimum scilicet semper ac plurimum peccatorum animas. Per istum ego amorem tuum te adjuro. Da talem de peccatis meis contritionem, ut tibi holocaustum sit perfectum, & gratus ex iis sacro contritionis igne extinctis penitusque in favillas redactis odor ascendat in caelos coram Patre tuo.

Unctio Labiorum.

DUm Sacerdos dicit: *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per gustum & locutionem deliquisti. Amen.*

Suspira dicens: O JESU, multum deliqui per gustum & linguam meam licet toties in Eucharistico epulo sacro tuo cruore purpuratam. Per miram verborum tuorum è labiis tuis dulcissimis prodeuntium, & à sacratissima lingua tua formatorum omnipotentiam, per hanc ipsam sacratissimam linguam tuam ita siti adustam, felle & aceto potatam, rogo te, munda polluta labia mea & linguam, ut felle draconum & veneno aspidum insanabili non potetur in inferno, sed in tuae linguae mellifluae & pacis osculo, quod super mel omne suave est, lætus transeam ex hoc mundo.

Unctio Manuum.

DUm Sacerdos dicit : *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per tactum deliquisti. Amen.*

Suspirans dic : O mi JESU, per tactum ego opus manuum tuarum scilicet animam meam & aliorum per has impias manus meas toties destruxi. Igitur humillimè & ex toto corde contrito te deprecor per manuum tuarum diram crucifixionem & extensionem, absterge omnes impurarum manuum mearum ac carnis offensas, dele Chyrographum horum & omnium peccatorum meorum, & affige illud Cruci, ut absque impedimento ullo in momento separationis à corpore anima mea in dulces tuos amplexus ruat utpote Sponsi, Regis, Domini, Patris, Fratris, & omnibus titulis mei.

Unctio Pedum.

DUm Sacerdos denique dicit : *Per istam sanctam Unctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per gressum deliquisti. Amen.*

Suspira & dic : O mi JESU, quàm doleo, quòd toties deflexerim à via recta. Per dolorosam pedum tuorum fatigationem, dum per tres annos regiones percursans benefaciebas omnibus, dum Crucem portabas ad montem Calvariae, & ab uno ad locum alium dirè raptabaris ac trudebaris, per dirissimam SS. pedum tuorum

transfixionem, per omnia merita tua, & in
unione omnium horum meritorum tuorum te
togo. Dele iniquos pedum meorum gressus.
Adde alas pedibus meis, ut non tam eam, quam
volem ad te centrum, finem, præmium meum
sempiternum. Amen.

*Tempus intermedium inter sacram Unctionem &
appropinquantem mortem. Dum dicitur profi-
ciscere &c. datur ardens in manum cereus.*

Insumentum est variis piis affectibus. Præter
allatos hic à §. 4. ad §. 7. inclusivè, etiam
serviunt sequentes.

Affectus resignationis, & Oblatio mortis.

Benedictus Deus in æternum. Misere mei
Deus secundum magnam misericordiam
tuam, etsi indignissimus huius omnibus miserati-
onibus tuis. Dominus meus & Deus meus ego
me tibi offero in omne beneplacitum tuum. Fiat
voluntas tua non mea. Mors etiam amarissima
& ignominiosissima gratior mihi erit, si tu ita
vis, quam commodissima mille annorum vita.
Unio mortem meam cum morte tua, volunta-
tem meam cum sanctissima voluntate tua. *Pater
non potest hic calix transire, nisi bibam illum. Fiat
voluntas tua. Domine tecum paratus sum in car-
cerem & in mortem ire. Sicut placuit in celo, sic
fiat. Dominus est, quod bonum est in oculis suis,
faciat. 1. Reg. 3. Nunc Domine secundum vo-
luntatem fac mecum, & præcipe in pace recipi spi-
ritum meum. Tob. 3.*

Affectus Fiducia.

Benedic anima mea Domino, qui sanat omnes infirmitates meas. Pl. 102. Redemisti me Domine Deus veritatis. Pl. 30. In manus tuas commendo spiritum meum. Excita potentiam tuam, & veni, ut salvos facias nos. Pl. 79. Miserere mei, quoniam infirmus sum. Pl. 6. Fac mecum signum in bonum, ut videant, qui oderunt me, & confundantur, quoniam tu Domine adjuvisti me, & consolatus es me. Pl. 85. Uique Domine ego credidi, quia tu es Christus Filius Dei vivi. Custodi me ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum protege me. Domine **IESU** suscipe spiritum meum. Dic anima mea salus tua ego sum. Pl. 54. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus, pravalui adversus eum. Pl. 12. Oculi mei semper ad Dominum, quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos. Domine fortitudo mea & robur meum & refugium meum in die tribulationis. Jer. 16.

Affectus desiderii ad calum.

Credo videre bona Domini in terra viventium. Pl. 28. Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea, faciem tuam Domine requiram. Pl. 26. Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo. Ostende faciem tuam, & salvi erimus. Aeternae, misericors ac iuste Deus. Hic ure, hic seca, modò in aeternum parcas. Noli etiam prolongare purgatorium, licet mille titulis promerear, & maximè poenam damni, ut

ed citius videam faciem tuam. O sanguis Jesu
restingue flammam, quæ debentur mihi. *Quam
dilecta tabernacula tua Domine Deus virtutum.
Concupiscit & despicit anima mea in atria Domini.
Pl. 83. Cupio dissolvi & esse cum Christo. Sicut
cervus ad fontes aquarum, ita sitivit anima mea
ad te Deus. Sitivit anima mea ad Deum vivum.
Quando veniam, & apparebo ante faciem Dei.
Pl. 41. Quid mihi est in celo, & à te quid volui
super terram. Fecisti nos Domine, & irrequie-
tum est cor nostrum, donec requiescat in te. Do-
mine dilexi decorem domus tua, & locum habita-
tionis gloria tua. Pl. 55. Introibo in domum tuam
adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor
nomini tuo. Clamavi ad te Domine, dixi tu es
spes mea, portio mea in terra viventium. Pl. 141.
Dominus pars hereditatis mea & calicis mei. Tu
es, qui restitues hereditatem meam mihi. Pl. 15.
Quot sunt dies servi tui. Quando facies de perse-
quentibus me iudicium? Pl. 116. Fleu mihi,
quia incolatus meus prolongatus est, habitavi cum
habitantibus Cedar. Multum incola fuit anima
mea. Pl. 119. Cedar significat nigredinem, &
vult Propheta dicere, se cum nigris, effertis, tu-
culentis hominibus habitasse, qui sunt sicut ce-
dareni Arabes. Hoc tu intellige de hominibus,
qui te unquam ad peccatum seduxerunt vel Dæ-
monibus, qui tempore vitæ tuæ tibi continuo
insidiati sunt.*

Affectus ut condonentur peccata.

Juste millies damnasses me mi Deus, si voluis-
tes, noluisti autem, quia amas homines, &
dissi-

dissimulas peccata hominum propter peniten-
 tiam. S. Aug. Dum veneris iudicare, noli me
 condemnare. Recordare IESU pie, quod sum
 causa tua via, querens me sedisti lassus, tantus
 labor non sit cassus. Iuste Iudex ultionis, donum
 fac remissionis. Surgam & ibo ad Patrem, & di-
 cam: Pater peccavi in calum & coram te. Luc.
 15. Propitius esto mihi peccatori. Si iniquitates
 observaveris, quis sustinebit? Miserere mei Deus
 secundum magnam misericordiam tuam. Ne pro-
 jicias me a facie tua. & Spiritum sanctum tuum
 ne auferas a me. Reminiscere miserationum tua-
 rum & misericordiarum tuarum, qua a seculo
 sunt. Respice in me, & miserere mei. Delicta
 iuventutis mea, & ignorantias meas ne memine-
 ris Domine. Ab oculis meis munda me, & ab
 alienis parce servo tuo. Propter nomen tuum Do-
 mine propitiaberis peccato meo, multum est enim.
 Domine non secundum peccata nostra retribuas no-
 bis. Tibi soli peccavi, & contritus confiteor. Ne
 elongaveris a me Deus meus, in auxilium meum
 respice. Non intres in iudicium cum servo tuo
 Domine. Pl. 143. In te Domine speravi, non con-
 fundar in aeternum. Quoniam tu es patientia
 mea, Domine spes mea a iuventute mea. Ad te
 levavi animam meam Deus, in te confido, non
 erubescam. Et si ambulavero in medio umbrae
 mortis (peccata mea ad vivum mihi ob oculos
 ponat Diabolus) non timebo mala, quoniam tu
 mecum es. Misericordia tua subsequetur me om-
 nibus diebus vitae meae. Pl. 22. Possederunt nos
 Do-

*Domini absque te [peccata, mundus, caro, dæ-
mon] tantum in te recordemur nominis tui.*

Affectus contritionis, amoris.

TU Domine es, qui es idem semper. Ego
verò variis humanis infirmitatibus circum-
datus, morbis, tædiis affectus, mox tepidus,
mox aliquomodo in servitio tuo fervidus, mox
patiens, mox impatiens sum. Mox consolatio-
nem, mox ariditatem in recurſu ad te sentio,
mox mihi præſens, mox variis cogitationibus
distractus sum, estque inconstans, & de uno in
aliud ambulatoria voluntas mea. Adeoque non
sum idem hodie qui cras, imò nec post horam,
quadrantem, qui sum modò. Ut de te unice
cogitem & excogitem actus debitæ contritionis
& amoris. Offero ergo tibi modò ex corde &
animo devoto, per manus benedictæ Matris
tuæ omnes harum & aliarum virtutum actus,
qui unquam à Sanctis tuis, dum ægri aut mori-
bundi fuerunt, perfectissimo modo elicitum sunt.
Quòd si jam postmodum infirmitas animæ aut
corporis dolores, tædia, angustia, cogitationes
ex variis objectis somnolentia, debilitas ab ex-
ercitio virtutum istarum me impediunt. Co-
gita obsecro, quòd vas fictile sim. Interim do-
ce me Praxin talem, quæ pretiosa fiat mors mea
in oculis tuis.

Dignare me amplecti in profunditate, altitu-
dine, longitudine cordis tui ò nunquam brevis,
nunquam arcta misericordia.

Utinam in uno corde cordibus infinitis, per

momenta singula sæculis infinitis, in uno actu bono infinitis bonis actibus possem amare te Deus meus.

Tu in lectulo crucis, ego in cruce lectuli mei patior & morior. Unio dolores meos tuis, agnem & mortem meam tuam, situm ipsum meum, quo maneam prostratus, extensioni sacri corporis tui in Cruce.

O si omnia te Deus quàm optimè amantium, & omnium quàm sanctissimè ex hac vita migrantium corda in uno cumulo collecta haberem. O si verbum aliquod scirem, quò omnia omnium illorum ardentissima suspiria & actus amoris ac contritionis præstantissimos complecti & exprimerem possem. Vellem illius verbi pronuntiationi, illis actibus, illis cordibus immori Deus meus.

Juvate me omnes animæ electæ, corrogate singulæ stipis aliquid & eleemosynæ pro mea pauperula anima in tempore mortis meæ. Afferte obsecro vestros elicitos unquam amoris ac contritionis actus pro me Deo meo. Et facite, ut, quàm flagrantissimè ac frequentissimè id fieri potest, in mortis articulo illum amoris actum eliciam, qui præ omnibus maximè placet Deo in unione amoris D.N. J. Christi erga æternum Patrem.

Suspiria ad Deum Creatorem.

Deus Patrum meorum, & Domine misericordiarum, qui fecisti omnia verbo tuo, & sapientiâ tuâ constituisti hominem, ut dominaretur

creatura, qua a te facta est. Noli me reprobare à pueris tuis, quoniam servus tuus sum ego, & filius ancilla tua. Homo infirmus & exigui temporis, & minor ad intellectum. Sap. 9. à v. 1. ad 5. Noli me reprobare, tuus sum ego, salvum me fac. Pl. 118. Hoc uno tantum indigeo. Gen. 33. Diligis enim omnia, qua sunt, & nihil odisti eorum, qua fecisti. Nec enim odians aliquid constituisti aut fecisti. Sap. 11. Parcis autem omnibus, quoniam tua sunt Domine, & maxime amas homines pretioso filii tui sanguine redemptos.

Oratio Sacerdotis moribundi ad Christum.

AUDI JESU Sacerdos Magne, Zach. 3. Princeps Pastorum 1. Petr. 5. Sacerdos in aeternum. Pl. 119. Cujus factus sum Minister secundum donum gratiae Dei, qua data est mihi secundum operationem virtutis eius. ad Ephes. 3. Semper vivens ad interpellandum pro nobis. Hebr. 7. Domine miserere mei. Pl. 85. Sana animam meam, quia peccavi tibi. Pl. 40. Peccavi tradens sanguinem justum. Matth. 27. Rem corporis & sanguinis Domini. 2. Cor. 11. Si te Cruci de novo affixi per quodcumque peccatum mortale. Jam non sum dignus vocari filius tuus, multo minus Sacerdos Dei altissimi. Fac me sicut unum de mercenariis tuis. Luc. 15. Imò indignissimus omnium sto ante te. Ne perdas cum impiis animam meam, & cum viris sanguinem vitam meam. Pl. 25. Custodi animam meam, quoniam sanctus sum. Pl. 85. Tibi consecratus Presbyter. Judica me Deus, & discerne causam meam de gen-

te non sancta. Ab homine iniquo & doloso erue me &
 Quia tu es Deus fortitudo mea. Quare me repulsi-
 sti? & quare tristis incedo? dum affligit me ini-
 micus meus. Diabolus tentans animæque infi-
 dianus. Emitte lucem tuam & veritatem tuam.
 Ipsa me deduxerunt & adduxerunt in montem san-
 ctum tuum, & in tabernaculo tua. Et in: roibo ad
 Altare Dei, ad Deum, qui latificat iuventutem
 meam. Confitebor tibi in cythara extenso dolori-
 ribusque obruto corpore meo Deus, Deus meus.
 Quare tristis es anima mea, & conturbas me (sic
 Christus in agonia sua prolixius orabat) Spero
 in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare
 vultus mei & Deus meus. Domine, quando respi-
 cies? Pl. 34. Restitue animam meam. Confitebor
 tibi in Ecclesia magna, in populo gravi laudabo te,
 narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio Ec-
 clesie laudabo te. Pl. 31. Docebo iniquos vias tuas,
 (id adhuc in morte ardentissimè desidero) &
 impii ad te converentur. Pl. 50. Quàm diu qui-
 dem ego sum, ministerium tuum honorificabo
 ad Rom. 11. Libentissimè impendam, & super-
 impendar pro animabus. Fidelis sermo & omni ac-
 ceptione dignus. Quòd Christus Iesus venit in hunc
 mundum peccatores salvos facere, quorum primus
 ego sum. 1. Tim. 1.

Oratio ad JESUM Christum Crucifixum
 in statu tentationis.

Domine memor esto verbi tui seruo tuo, in quo
 mihi spem dedisti. Pl. 118. Circumdede-
 rana

*runr me dolores mortis, & pericula inferni ir-
nerunt me. Pl. 114. Quomodo, si fugiat vir a fa-
cie leonis, & occurrat ei ursus, & ingrediatur do-
mum, & innitatur manu sua super parietem, &
mordeat eum coluber. Amos 5. Ita me unus afful-
tus Dæmonis super alterum infestat. O Domine,
libera animam meam. Pl. 11. Ecce Draco mag-
nus. Apoc. 12. Domine invadit me. Tob. 6.
Immundus spiritus, & assumit septem alios
spiritus nequiores se. Luc. 11. Tu autem Do-
mine, ne elongaveris auxilium tuum à me, ad
defensionem meam respice. Pl. 21. Eripe me de
inimicis meis Domine ad te confugi. Pl. 142. Cla-
mabo per diem & nocte. O Domine libera animam
meam. Pl. 21. Domine vim patior, responde pro
me. Il. 38. Velociter exaudi me. Pl. 142. Defe-
cit spiritus meus. Pl. 118. Defecerunt oculi mei
in eloquium tuum dicentes, quando consolaberis
me. Pl. 82. Deus in adiutorium meum intende,
Domine ad adjuvandum me festina, confundan-
tur & verecantur, qui querunt animam meam,
Pl. 69. Sana me Domine, & sanabor. Pl. 14. Re-
spice in me, & miserere mei. Pl. 14. Sana ani-
mam meam, quia peccavi tibi. Pl. 40. Domine,
qui dixisti, sicut Moyses exaltavit serpentem in
deserto, ita exaltari oportet Filium hominis, ut
omnis, qui credit in illum, non pereat, sed habeas
vitam eternam. Ecce ego percussus à stygio ser-
pente ad te in hoc deserto, in ultimis angustiis
meis defixos teneo oculos meos in te JESU cru-
cifixæ, & in Cruce exaltate.*

Contra tentationes ex tristitia, horrore, timore.

SI tristitia me invadit ex corporis infirmitate, dicam: Calix est, quem dedit mihi Pater, an non bibam illum? si oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam, exiguum & mihi hunc in finem perferendum est. Si invadit mortis horror, cogitabo mortem esse inevitabilem, nec tantum faciendam esse ex necessitate virtutem, sed & ex tentatione ista proventum perfectam in divinam voluntatem resignatione. Si timor futurorum exagitat juxta illud. *Non timeo mortem, timeo, quae fata sequuntur.* Omnes inde provenientes angustias submergam in mare rubrum passionis & sanguinis Christi.

In tentationibus contra fidem, spem, & ob peccata praeterita.

TESTE Bellarmino maximae in moribundo vel morti proximo tentationes sunt contra virtutes theologicas. Si ergo tentabor in materia fidei. Arripiens generale scutum fidei sine ulla ad Dæmonis suggestiones reflexione, vel directam responsione simpliciter dicam: Volo vivere & mori in fide Romano-Catholica. Credo quidquid dixit Deus, & vera ejus Ecclesia tanquam Dei verbum proponit credendum.

Si spem & fiduciam conatur Dæmon subvertere aut imminuere. Dicam peccata mea super numerum arenæ maris, sed major Dei misericordia, quia infinita. Pater, & Filius, & Spiritus sanctus luculentissimis ostenderunt argumentis,

mentis, quòd non sit voluntas eorum mors in-
pii, sed potiùs ut convertatur & vivat. A pa-
mea deesse non volo. SS. Augustine, Theophy-
le, Cypriane, Latro in Cruce, Maria Magdale-
na, Maria Ægyptiaca, omnesque Sancti & San-
ctæ, qui antecederent fuisstis peccatores & pec-
catrices magnæ, nunc verò in cælis regnatis,
succurrite mihi, intercedite, & spem ac fidu-
ciam meam in Deum non obstantibus peccatis
meis augete. *Peccavi peccatum grande. Turba-
tur conscientia, sed non perturbatur, quoniam
vulnerum Domini recordabor.* S. Bern. Serm. 6.
in Cantic. *Domine Deus meus in te speravi, sal-
vum me fac.* Pl. 70. Quid adstas cruenta bestia?
fat in me funesti prò dolor tempore vitæ repe-
risti. Sed per JESU Christi gratiam peccata
mea, si fuerint ut coccinura, quasi nix dealba-
buntur. An putas Deum in his angustiis obli-
tum esse? qui animam meam his plenissimi
amoris verbis alloquitur: *Si Mulier potest obli-
visci infantis sui, ego tamen non obliviscar tui. In
manibus meis descripsi te.* Imò verò mi JESU,
in manibus tuis in Cruce expansis descripsisti
me, & moriens in testamento tuo me scripsisti
hæredem cælestis gloriæ. Crux tua mensa erat,
in qua testamentum confectum, charta caro tua,
calamus clavi, quibus confixus es, attramentum
pretiosissimus sanguis tuus. O mi JESU, hoc
credo, & ideo in te spero, & te ex toto corde
amo, & amabo in æternum,

Quid fremit in vanum avernalis iste maledi-
ctus ac miser genius? quid oggannit? fateor,
serpens

serpens decepit me. Hæc & ista peccata commisi, & contrito corde confessus sum omnia. Statuo me JESUM inter & Mariam medium, hinc delector ab ubere, hinc pascor à vulnere. Non potest huc accedere avernalis furia. Et ut omnino ab ea securus sim, intro per latus vulneris in cor tuum ô JESU. Hic peram habeo cum selectis quinque lapidibus velut David contra Goliath. Et primo lapide jacto in frontem Goliathi avernalis, hoc est confidentiâ animatus, & fortitudine sacri vulneris lateris tui, proster-no bestiam. Adhuc alios quatuor sacrorum vulnerum manuum ac pedum tuorum habens reservatos.

In tentationibus ratione prædestinationis.

IN parte prima hujus *Vade mecum* §. 10. varia hinc servientia attuli. Monui in Præfatione ante Cap. V. *In hac parte 3tia* solidioris pietatis ac devotionis exercitia erga Deum Trinum, incarnatum, Eucharisticum, benedictam ejus Matrem immaculatè conceptam Virginem, Angelos & Sanctos, item misericordiæ opera erga Vivos ac Defunctos, æternæ quoque prædestinationis signa esse bona & argumenta. Devotioni isti me dedi in vita mea. Ergo spem bonam concipio me esse in libro vitæ inscriptum. Si jam non reprehendat me conscientia mea, quòd sciens volens culpâ maximè lethali offenderim summum bonum meum à tam longo tempore, adeoque fundamentum habeam sperandi,

di, quomodo ab eodem tempore per Dei gratiam in gratia sanctificante permanerem, eamque per frequentem usum Sacramentorum poenitentiae & Eucharistiae, per virtutum actus, ut ut sunt dilectio perfecta inimicorum, opera misericordiae corporalia & spiritualia erga proximum &c. auerim; si praeterea per Dei gratiam moriar in illo ordine religioso, ad quem vocatus sum, & vocationem meam semper magni fecerim, & aestimatio illa pondus addiderit ad haec illa facienda, sufferenda amore Dei mei. Cur ego v. g. in Societate JESU moriens non refugiam plenus fiducia ad pallium istud Marianum? quo V. Gutierrez protegi vidit JESU Socios. Ergo spes mea me non confundet. Ergo pereant, qui me jam in agone constitutum persequuntur, *induantur in diploide confusione, qui dicunt mihi Euge, Euge.*

Quidam è Societate hanc sibi orationem tempore mortis servituram ad B. V. concinnarat, & in scripto petierat, ut ea sibi à quodam tunc praegeretur. Tu mutatis mutandis eam tibi prout voles applicabis.

O Benedicta Dei Mater Virgo immaculatè concepta. Deus per te distribuit omnem gratiam etiam finalem. Tuae intercessioni ascribo, quòd ad Societatem filii tui D. N. J. C. vocatus sim, & in ea à tot animæ periculis praeservatus moriar. Postquam tot & tot annos in ea transegi. Tu tota nostra es benignissima Mater, ut ideo Societas JESU etiam jure vocetur Sodalitium Mariae. Ad imaginem tuam in

R

Moate

Monte Serrato S. P. N. Ignatius in alium virum
 mutatus est. In æde tua Parisiis decem Patres
 sua prima vota nuncupârunt. In tuo Sacello in
 templo S. Pauli Romæ publicam fecêre Profes-
 sionem, ut cum summo animi mei solatio ibi-
 dem legi. Primum Romæ templam, quod
 Societati nostræ cessit, erat Mariæ de Strada.
 Tu S. P. Nostro constitutiones scribenti appa-
 rere solita es, tu eundem, dum admirabilem
 illum exercitiorum libellam conscripsit, in-
 struxisti. Tu domum tuam Lauretanam (in
 qua cum exuberantis animi gaudio & fiducia in
 Deum plenus quater celebravi) à nostris inha-
 bitari voluisti. Tu revelare dignata es, quòd
 præter causas alias etiam ideo à Filio tuo D. N.
 J. C. in orbem inducta sit minima Societas no-
 stra, ut pro immaculata Conceptione tua tan-
 quam pro aris & focus tuendâ strenuè decerta-
 rent Ignatii filii. In primis Theſibus, quas ho-
 mines è Societate JESU publicè typo dederunt
 Romæ, felicibus sanè auspiciis hoc Immaculatæ
 Conceptionis tuæ Myſterium propugnârunt.
 Et ego singularem semper erga id devotionem
 per Dei gratiam senti. Cur ergo ego licet om-
 nium minimus & indignissimus in simplicitate
 cordis mei tot per te favoribus ac gratiis cumu-
 latus sub pallium illud, quo universam prote-
 gis Societatem, non confugerem? ego spero &
 iterum spero per te me inventurum misericor-
 diam in oculis Filii tui Salvatoris & Judicis mei.
 Hâc fiducia fretus morior, & salutem meam
 æternam tibi post Deum in æternum adscribam.

Ruminanda dum dicitur proficiscere anima Christiana, &c. datur cereus ardens, & Crucifixus in manibus.

DUM sanus es, & statuis per annum temporibus, atque post exercitia octiduana unum tibi diem seligis, quem totum in præparatione ad bonam mortem impendis. Ut Cap. hic 7^{imo} §. 2. docui. Lege tunc quoque, & devotè ora, quæ in fine Breviarii post Psalmos Pœnitentiales & Litanias majores de ordine commendationis animæ. Et sunt primò Litaniz breviores. 2dò. *Proficiscere anima Christiana* cum sequentibus orationibus, dum adhuc agonizat moriens. 3to. Orationes, quæ egressâ jam animâ dicuntur à Sacerdote aliisque adstantibus. His omnibus precibus mira vis & energia inest. Ad hæc, ut sæpiùs dixi, cum communes sint orationes Ecclesiæ Sponsæ Christi, in iis magna est collocanda fiducia. Et quo tibi tempore vitæ familiariores fuerunt, eò majus quoque solatium ex iis agonizans habebis, & in affectus materiæ substratæ congruos faciliùs prorumpes. Singulariter autem, quia sunt communes toti Ecclesiæ preces, tunc reminisci oportet articuli in Symbolo Apostolico *de Communione Sanctorum*. Quia per devotam harum precum rurationem vel maximè agonizans tibi applicare poteris merita Sanctorum, B. V. Passionis ac Mortis D. N. J. C. ex infinito Ecclesiæ thesauro.

R 2

Dum

Dum datur Cereus in manus, dic : hoc signum est, quod vadam in terram tenebrosam & operam mortis caligine ; ubi in transitu lumine Christi sanè opus est. Sumo hunc Cereum in manus, ut protestor me mori velle in fide Romano-Catholica. Sumo hunc Cereum in manus, ut ad extremum eò adhuc semel perlustrem omnes latebras conscientiarum mearum. An restet peccatum nondum expiatum etiam levissimum, an obligatio aliqua Deo aut proximo adhuc explenda. Et elicio contritionem & propositum omnes obligationes meas implendi. Sumo denique Cereum hunc ardentem in manus, ut instar Virginum prudentium paratus cum instructa lampade ardente oleo bonorum operum & maximè caritatis Sponso meo caelesti obviam, Vos Angeli intonate *Lumen Christi &c.* dum ad templum gloriae aeternae propero. Vos interim Fratres mei in Christo dilectissimi ignoscite defectibus & malo exemplo meo, & orate pro me.

Dura datur Crucifixus in manus, ardentissimo illum affectu stringe, & delecto, si fieri potest, capite erecto que non nihil corpore osculans Crucifixi pedes cum viva fide ad Redemptorem tuum dic : *Domine IESU per vulnus pedis dexteri tui peto à te, ut ducas me illis momentis, quibus adhuc vivam, viâ Crucis. Auge dolores, auge & patientiam. Per vulnus pedis sinistri rogo te, dirige in conspectu tuo viam salutis meae.*

Osculans vulnus manus dextrae ter dic : *Domine IESU, per vulnus tuae dextrae peto à te. Colloca*

loca me ad dextram in instanto iudicio particulari,
& postmodum universali.

Osculans vulnus manûs sinistrae dic: Peto à
te, benedic omnibus, propitius sis omnibus, qui
sinistrè de me locuti sunt, egerunt, cogitaverunt, vel
id adhuc faciunt.

Osculans vulnus lateris dextri dic: Domine
JESU, per vulneratum cor tuum amore mei peto
misericordiam pro animabus in purgatorio maximè
iis, pro quibus me maximè orare vis, pro obstina-
tis peccatoribus, pro pueris, qui in periculo sunt,
ne ad baptismum perveniant. Pro omnibus me-
cum morientibus, & in iudicio tuo particulari unâ
mecum comparituris, pro omnibus in Christo &
sanguine mihi conjunctis, denique iis, pro quibus
quocumque demum titulo præterea orare debeo. Ro-
go insuper, ut Societas JESU Mater mea in suo
primævo semper flore maneat ad majorem tuam glo-
riam & animarum salutem, cultus erga Deum
Trinum, Deum incarnatum, Deum Eucharisti-
cum, & mysterium immaculate Conceptionis Dei-
paræ Virginis magis magisque semper propagetur,
& ultima mea respiratio sit erga cor tuum O JESU.

Demum Crucifixo mihi & adstantibus imper-
rior benedictionem, ventiloque Crucem ut mi-
litare labarum & signum, in quo ultimò diabo-
lum vincam. Et dico spe plenus: In baculo isto
eransibo Jordanem istum, In manus tuas Domine
commendo spiritum meum. Vivo & morior in
corde JESU. Vos Sancti, quorum memoriam
hodie colit Ecclesia, subvenite. Sed hem An-
gele mi Custos, instat iudicium non quidem

universale illud sed particulare meum. In quo tamen sententia feretur, quæ per totam æternitatem non erit revocabilis. Diabolus in eo aderit ut accusator. Archangelus Michael ut operum meorum omnium ponderator, Dominus meus JESUS Christus Redemptor meus ut Judex, tu spero ut Patrocinator animæ meæ. Non indigebit illa, ut ad comparandum in iudicio trajiciat Maria, in terras longinquas abeat, aut in aereas se transferat regiones. Ubi homo moritur, ibi immensus ille Deus est. Adeoque quamprimum anima è corpore egressa est, à Majestate divina infessa, possessa, circumfessa, circumcincta, involuta est, non secus ac fluctuans navicula in medio immenso, intransatabili oceano. Tenebit illam manus Dei viventis, ex qua nullum est effugium. Ad corpus exangue sive in lecto mortuali sive in tumba jacens Amici, Collegæ, Confratres fundent preces, quæ juvare non poterunt. Si jam pronuntiata sententia est. *Maledicte in ignem æternum.* Proderunt tamen. Si dicatur: *Veni Benedicte in regnum celorum*, postquam ablutum in me fuerit, quod adhuc est coinquinatum. Finitum autem jam tum erit iudicium. Antequam ab infirmario claudantur oculi, & os comprimatur, multò magis antequam in tumbam inferatur fœtidum corpus, & ad eam officium Defunctorum, cæteræque consuetæ Ecclesiæ preces persolvantur. Saluta ergo bone Angele ex me misero gloriosos tuos cæli concives, Angelos inquam Custodes omnium eorum,
qui

qui pro me oraturi sunt, aut sacrosanctum Missæ Sacrificium oblaturi. Rogo eos, ut clientes suos excitent ad justa animæ meæ cum magno fervore persolvenda. Sed ecce ibi adstat cruenta bestia. Væ mihi, si funesti aliquid in me reperiat. Judex imminet, cui non potero respondere unum pro mille. Superi boni, tot peccata juventutis, ignorantia, propria, aliena, commissionis, omissionis cogitatione, verbo & opere commisi, & ipsa opera bona tot scitent defectibus. Jam omnia ab usu rationis usque ad hoc momentum à me cogitata, dicta, facta secundum minutissimas circumstantias prope diem tam clarè intuebor. Sicut vivens ego nequidem omni possibili adhibitâ diligentia vel unius diei cogitata, facta, dicta potuissem recolligere. Quid fiet animæ meæ? tot gratias, inspirationes bonas habui, tot lumina & claras de æternis veritatibus cognitiones, tot horæ, dies, menses, anni, minuta mihi à bono Deo data sunt, ut non in speculatione sisterem, sed re ipsâ in Praxi benè his omnibus uterer. Jam sæpius & toties in exercitiis maximè annuis mihi proposui, ut ad declinandum sine misericordia judicium me ipsum dijudicarem, severas rationes exigerem; cur hæc illa Passio cæterorum maximè defectuum ac peccatorum origo nondum suppressa sit, cur huic illi sensualitati contra tot facta proposita adhuc indulgerem, cur non tandem securim ad radicem ponerem, eor penitus ab omni inordinato creaturarum affectu vacuum Deo offerrem, uno verbo hoc

facerem, quod moriens factum fuisse vellem,
 & expiatis sincerâ pœnitentiâ delictis omnibus
 toto corde amarem Deum, & in Deo & propter
 Deum unicè cœtera. Jam clarè video dudum
 id à me fieri, & statum, in quo modò sum, sem-
 per mihi vivaciter ante oculos debuissè ponere.
 Si id tandem practicavi eo quo par est modo,
 benè est. Si adhuc in multis defui, ô mi fide-
 lis Angele Custos juva, ut intensissimo contriti-
 onis actu resarciam quod possum. Interim quæ
 est tessera militaris inter nos duos? ut animam
 meam in transitu instante agnoscas & ipsa te.
 Nunquid ultimo pronuntiata ore vel corde con-
 trito hæc salutifera nomina JESUS, Maria, Jo-
 seph, JESUS? ergo præcede abeuntem, sicut
 excepisti introeuntem in hoc corpus animam.
 Post modicum videbimus nos. Jam rogo ad-
 stantes Sacerdotes vel alios, ut mihi morienti
 inclament sacra nomina. Credo, spero, amo.
 Doleo ex toto corde de peccatis meis ob Deum in-
 finitum in se bonum offersum. Fiat voluntas tua
 O Deus, in quam quoad omnia me perfectissimè
 resigno. In manus tuas Domine commendo spi-
 ritum meum. Domine JESU suscipe spiritum
 meum. Maria Mater gratia, Mater misericor-
 dia, tu me ab hoste protege, & horâ mortis sus-
 scipe. Subvenite Angeli Dei, occurrite Angeli
 Domini suscipientes & offerentes animam meam
 in conspectu Altissimi. Suscipiat te Christus, qui
 vocavit te, &c. Hæc suspiria & orationes ex
 Agenda Romana sequentes commendo te omni-
 potenti Deo, &c. Suscipe Domine, &c. commen-

damus tibi Domine, &c. Item orationem de singulis articulis Passionis ac Mortis Christi peto mihi lentè ac intelligibiliter, quàm diu compositionis esse iudicor, prælegi. Quia, ut sæpè in hoc *Vade mecum* inculcavi, multùm confido in precibus communibus Ecclesiæ, & per has in instanti mortis ultimò devotè persolutas vel auditas manifestum iterum omnibus volo facere, quòd in Romano-Catholica Ecclesia moriar. Pro solatio meo subin intermiscerè poterit gratulationis affectus, quòd Virgo Dei-para tantùm in primo Conceptionis momento immaculata fuerit, item tenerum erga s. sacra vulnera maximè cor JESU suspirium, repetitio septem verborum Christi in Cruce. Demum finis mei ultimi inculcatio, quòd ideo creatus, redemptus sim, & tot à Deo præ innum. eris aliis gratias in hoc illo statu acceperim, ut in æternùm Deum Triunum viderem & amarem.

Ad Lectorem.

HAbes hìc varia, ut & tibi pro te & pro variis, quibus in extrema lucta fors assistes, servire possint. Aliqui erunt docti, alii indocti, & minùs ad illa percipienda capaces. Aliqui moriuntur sine magnis, prout exterius salutem apparet, angustiis. Alii & quidem sæpè devotiores ac doctiores multis tentationibus circa fidem, peccata præterita, metu quasi in pusillanimitatem vergente, obruuntur. Aliqui